

**KOMUNALNO PREDUZEĆE
«KOMUNALAC» a.d. FOČA**

Broj:02-202/25

Datum:mart 2025.god.

I N F O R M A C I J A O P O S L O V A N J U

KOMUNALNOG PREDUZEĆA «KOMUNALAC» a.d.

FOČA

Za period 01.01.2024.-31.12.2024. godine

UVODNE NAPOMENE

KP «Komunalac» a.d. Foča je registrovano u Okružnom privrednom sudu u Trebinju pod brojem:062-REG-13-000037. Sjedište firme je u Foči u ulici Vuka Karadžića br.25.

KP «Komunalac» a.d. ima sljedeću strukturu vlasništva:

-Kapital opštine Foča.....	65%
-Penzioni fond.....	10%
-Fond za restituciju.....	5%
-Vaučer ponuda.....	20%

KP «Komunalac»a.d. Foča je u okviru svoje djelatnosti u 2024. god. izvodio radove i bavio se:

- čišćenjem trotoara i javnih saobraćajnih površina,
- održavanjem i uređenjem javnih zelenih površina,
- održavanjem drvoreda na ulicama i parkovima,
- odvozom smeća na deponiju i održavanjem deponije,
- održavanjem pijaca (zelene i buvlje),
- održavanjem gradskih grobalja («Božovac» i «Barakovac»),
- čišćenjem javnih saobraćajnih površina u zimskom periodu,
- izradom grobnica,
- poslovima dobivenim na javnim tenderima,
- poslovima vezanim za pogrebnu djelatnost i sl.

Sve aktivnosti preduzeća su rađene uglavnom prema Programu čišćenja ulica i drugih javnih površina u gradu, na osnovu sklopljenog ugovora sa Opštinom

Sve ove aktivnosti su osnovna pretpostavka obezbjeđenja higijenskih uslova stanovanja i življenja i zdrave čovjekove radne i životne sredine.

To je osnov za utvrđivanje zadataka i podizanje kvaliteta ovih usluga na odgovarajući nivo

Čišćenje i održavanje ulica, trgova i drugih javnih površina vršilo se prema nalogima urbanizma i intezitetom koji je zavisio od značaja ulica i produkcije smeća, vremenskih prilika, godišnjeg doba i prema usvojenom Programu korištenja sredstava zajedničke komunalne potrošnje opštine Foča za 2024. godinu.

Dio radova se odnosi i na naše redovne aktivnosti, koje Preduzeće radi u sklopu svojih redovnih aktivnosti, a dio je i aktivnosti koje se obavljaju na tržištu u skladu sa tržišnim zakonima.

Ostali poslovi su rađeni u skladu sa potrebama i zahtjevima Odjeljenja za prostorno uređenje i stambeno - komunalne poslove Opštine Foča ili Odjeljenja za inspekcijske poslove Foča.

Dio poslova je rađen u saradnji sa Radnim vodom opštine Foča , kao i sa Civilnom zaštitom Foče.

I ČIŠĆENJE TROTOARA I JAVNIH SAOBRAĆAJNIH POVRŠINA

1. Čišćenje gradskih ulica koje se čiste svakodnevno (27 dana) u ukupnoj površini od 40.821 m²:

-Ulica i Trg Kralja Petra Prvog obuhvata površinu od novog Drinskog mosta do gornjeg most na rijeci Čehotini, kao i površine ispred zgrade opštine, pošte, muzeja i Trg Kralja Petra Prvog (ukupna površina 11.271 m²)

-Ulica Šantićeva, od raskršća sa Ulicom Kralja Petra Prvog do Centra za kulturu i informisanje (ukupna površina 1.880m²),

-Njegoševa ulica , koja se proteže od donjeg Čehotinskog mosta do Ribljeg restorana (ukupna površina 4.330m²)

-Ulica 9 maj koja se proteže od Opštine do zgrade Osnovnog suda kao i prostor ispred direkcije „Maglića“ (ukupna površina 1.340m²)

-Ulica Svetosavska od gornjeg Čehotinskog mosta do Kazneno-popravnog zavoda (ukupna površina 12.840m²)

-Ulica Mome Kočovića od pijace do ulice Kralja Petra Prvog (ukupna površina 1.080m²)

-Ulica Cara Dušana, obuhvata dionicu od gornjeg Čehotinskog mosta do srednjoškolskog centra (ukupna površina 6.240m²)

-Ulica Nemanjina, od zgrade Osnovnog suda do Osnovne škole „Sveti Sava“ (ukupna površina 1.840 m²)

Ulice koje se čiste tri puta sedmično (13 dana) u ukupnoj površini 21.180m²

-Ulica Krađorđeva , potez od Sat Kule do ul.Vojvode Putnika (ukupna površina 4.640 m²)

-Ulica Jevrejska, dionica od pijace do stare autobuske stanice (ukupna površina 720 m²)

-Ul.Nikole Pašića, od zgrade opštine do naselja u Ul. Vojvode Putnika (ukupna površina 5.530 m²)

-Ulica Branka Radičevića, od donjeg Čehotinskog mosta do groblja „Božovac“ (ukupna površina 6.540m²)

-Ulica Svetog Nikole (ukupna površina 3.750m²)

Ulice koje se čiste sedmično do petnaestodnevno (3 dana) u ukupnoj površini od 20.219 m²

-Ulica Krajiška (ukupna površina 753 m²)

-Ulica Sokolska (ukupna površina 892 m²)

-Ulica Vuka Karadzića (ukupna površina 805 m²)

-Ulica Principova (ukupna površina 1.210 m²)

-Ulica Studentska (ukupna površina 6.175 m²)

-Ulica Meše Selimovića (ukupna površina 3.904 m²)

-Ulica Petra Bojovića od restorana „ Mladica“ do Akva parka „Ušće“ u vremenskom periodu rada Akva parka, a ostali period po potrebi (ukupna površina 4.380 m²)

-Naselje Kočićevo (ukupna površina 2.100 m²)

Ulice koje se čiste jednom mjesečno u ukupnoj površini od 27.735 m²:

-Ulica Cara Dušana od Srednjoškolskog centra do naselja Livade (ukupna površina 5.850m²)

-Ulica Cara Lazara, na potezu od starog groblja „ Božovac“ do naselja Krvavac (ukupna površina 12.990m²)

-Naselje u ulici Stepe Stepanovića (ukupna površina 2.450m²)

-Naselje u Ribarskoj (ukupna površina 2.165m²)

-Naselje u ulici Vojvode Putnika (ukupna površina 2.155m²)

-Naselje novoizgrađenih zgrada na bivšem platou „Trikotaže“ (Principova ulica), ukupna površina 2.125m².

II ODVOĐENJE ATMOSFERSKIH VODA

KP „Komunalac“ a.d.Foča je redovno vršio radove koji su obuhvaćali čišćenje slivnika, izbacivanje mulja, utovar u kolica i odvoz na sledećim ulicama:Kralja Petra, Šantićevoj, Njegoševoj, 9. Maja, betonskim mostovima na Čehotini, Svetosavskoj, Mome Kočevića, Cara Lazara, Branka Radičevića, Nemanjinoj, Cara Dušana, Karađorđevoj, Nikole Pašića.

III ODRŽAVANJE I UREĐENJE JAVNIH POVRŠINA (ZELENILA)

1.Održavanje travnjaka

Uglavnom ovo se odnosilo na poslove održavanja i čišćenja zelenih površina od raznog otpada, košenje trave i odvoz iste na deponiju u ulicama Kralja Petra, trg Kralja Petra, Njegoševa, prostor oko hotela, 9. Maja, obala Čehotine od gornjeg mosta do dječijeg vrtića, park Aladža, park kod hrama Svetog Save, park ispred bivšeg Građenja, potez između čehotinskih mostova (lijeva obala-riva), kao i park ispred MUP-a, te ulica Igorskog marša između dva mosta na Drini.

2.Održavanje grmlja i žive ograde

Pomenuto održavanje podrazumjeva okopavanje grmlja, sječenje grmlja, šišanje žive ograde (najmanje četiri puta godišnje), kao i utovar i odvoz viška materijala. Ovi radovi su vršeni na potezu od gornjeg čehotinskog mosta do Dječijeg vrtića (Svetosavska), potez ulice naspram AMD, preko puta Autobuske stanice, nasuprot Muzeja, na Rivi i oko Opštine.

3.Održavanje ruža u parkovima

Ovi poslovi podrazumjevaju radove na proljetnoj pripremi (okopavanje i šišanje), zalijevanje u toku ljetnog perioda, zagrtanje i priprema za zimu u zelenim površinama na prostoru oko Trga i ulice Kralja Petra, Muzeja, prostor oko MUP-a, Opštine, u ulici Njegoševoj, oko Hotela i Centra za kulturu i informisanje.

4.Održavanje drveća u drvoredu i parkovima

Na osnovu zapisnika, Komisije koju je imenovala Opština, vršeni su radovi na obrezivanju suvih grana sa stabala uklanjanjem i odvozom na deponiju (u saglasnosti sa komunalnim inspektorom) i uz asistenciju radnika civilne zaštite, u ulicama:Kralja Petra, na Trgu Kralja Petra, Šantićevoj, Njegoševoj, Knjaza Nikole, Nemanjinoj, Cara Dušana do srednjoškolskog centra sa parkom u Dušanovu, Svetosavska do benzinske pumpe, park ispod čehotinskog mosta do dječijeg vrtića. U ovoj godini je bilo i dosta polomljenih stabala i grana usljed vremenskih nepogoda (vjetar, kiša, snijeg) koje su se morale rezati i odvoziti na deponiju.

5.Održavanje prostora i fontane oko spomenika kod Opštine

Pomenuto održavanje podrazumjeva izvršene radove na čišćenju prostora oko spomenika od raznog otpada, pranje betonskih površina oko spomenika, okopavanje cvijeća, zelenog rastinja, košenje trave i odvoz iste na deponiju, zalijevanje cvijeća, zelenog rastinja i travnjaka.

IV NABAVKA I SAĐENJE CVIJEĆA, ZELENOG RASTINJA I TRAVE U PROLJETNOM PERIODU KAO OBNOVA I OSVJEŽENJE PARKOVA

Nabavku cvijeće u toku ove godine je vršila opština Foča, a naše preduzeće je pomagalu radnom vodu u sadnji i održavanju cvijeća, zelenog rastinja i trave u prostoru oko spomenika, ulici Kralja Petra sa trgom, prostoru oko Muzeja, MUP-a i Opštine, Njegoševa (od Suda do Hotela), ulici Knjaza Nikole, Šanićevoj, park u Dušanovu, park između mostova (od AMD-a do dječijeg vrtića), park od Građenja do Ozrena i potez između čehotinski mostova (lijeva obala-Riva).

V ČIŠĆENJE GRADSKIH POVRŠINA MAŠINOM ZA SNIJEG

U skladu sa poslovima dobivenim na tenderu za zimsko održavanje, Preduzeće je vršilo čišćenje snijega mašinom za snijeg i ručno sa platoa Trga Kralja Petra i drugim trotoarima i ulicama u gradu po prioritetima i dogovoru sa Zavodom za prostorno uređenje.

Takođe, u toku ove godine vršeni su i drugi poslovi na čišćenju i uređenju grada u skladu sa ukazanim potrebama i nalogima Urbanizma. Redovno je rađeno odvoženje divljih deponija i kabastog otpada, kako mašinski tako ručno i njegovo odlaganje na deponiju. Svake sedmice se bar jednom odvezio kabasti otpad sa svake lokacije iz grada.

VI DEPONIJA SMEĆA

Sav otpad, kako kućni, otpad iz privrednih subjekata, tako i kabasti otpad, redovno je prikupljan i odvožen na deponiju, ali je i takođe, adekvatno deponovan sa razgrtanjem i presipanjem zemljom. Sav otpadni materijal iz grada po osnovu čišćenja javnih površina kao i kućnog i industrijskog otpada kao i ruševina i divljih deponija odvezio se i deponovao na sanitarnu deponiju «Babin Potok». Ova deponija je redovno održavana (razgrtanje, sabijanje i prestiranje zemljom). Moramo napomenuti da su zbog popunjenosti deponije ovi troškovi sve veći, jer iziskuju veće zbijanje smeća i više zemlje za presipanje.

Takođe je važno napomenuti i da su kapaciteti za odlaganje smeća na ovu deponiju odavno popunjeni i da je neophodno što hitnije rješavati pitanje nove lokacije za deponiju. Napominjemo da smo u ovoj godini, u dogovoru i uz finansijku naknadu od Opštine, uradili dio poslova na proširenju postojeće deponije, kako bi se moglo odlagati smeće u proteklom periodu.

Napominjemo, da su u ovoj godini počele aktivnosti na pripremi i izgradnji nove deponije i da su ovi radovi u toku. Nadamo se da će vrlo brzo doći do završetka radova i da ćemo imati novu deponiju, za odlaganje otpada, što je veoma važno kako za preduzeće, tako i za ukupno stanovništvo našeg grada.

Ponovo naglašavamo da je ovo veoma ozbiljan problem i da se izgradnja nove deponije i njeno privođenje namjeni mora urgentno rješavati.,

1.Zelena pijaca

U 2022. godini je Opština u saradnji sa Karitasom uradila potpunu rekonstrukciju pijace. Urađena je gotovo cjelokupna rekunstrukcija pijace od novih krovnih konstrukcija, novih svih tezgi, rekonstrukcija i obnavljanje svih platoa na pijaci, takođe i stepenica i uređenje prostora oko zidova i cjelokupnog prostora oko pijace. Pijaca je dobila sasvim novi i lijep izgled, tako da je ovo izuzetno važno za prodavce na pijaci, ali svakako i za kupce koji se ljepše osjećaju kada dođu na pijacu. U toku ove godine nismo imali novih ulaganja u istu, osim održavanja čistoće. Bilo bi neophodno da se rješi pitanje adekvatnog VC na postojećoj pijaci.

2.Buvlja pijaca

Već odavno je zainteresovanost za rad na buvljoj pijaci bila veoma mala, tako da smo potpuno obustavili rad ove pijace, a jedan dio tezgi smo već prije prebacili na zelenu pijacu i tu organizovali ovaj dio buvlje pijace, a ostale tezge smo povukli u krug preduzeća u Livade da se ne bi uništavale.

VIII ODRŽAVANJE GROBLJA

1.Staro groblje

U 2024.godini na starom groblju vršeno je košenje trave 4 puta čitavog groblja, kao i redovno čišćenje i održavanje groblja.

U toku ove godine vršena je izrada i betoniranje armirano betonskih ploča koje su postavljene na otvoreni kanal koji se nalazi u groblju, kao i redovno čišćenje kanala kroz groblje.

Vršena je popravka ograde u više navrata, jer su vozila u više navrata uništavala istu.

2. Novo groblje «Barakovac»

Na ovom groblju je u toku 2024. godine izvršeno uređenje terena i priprema nove parcele za sahranjivanje. Ovim se dobilo novih 30-tak duplih grobnih mjesta za sahrane.

Na ovom groblju je pored redovnih aktivnosti vezanih za sahrane, izradu grobnica, održavanje groblja urađeno i sljedeće:

- Izrada betonskih 6 novih staza između grobnica u dvostrukoj oplati betonom MB 20, staze su širine 100cm, debljine 20cm, dužine 50m,

- Mašinski utovar zemlje i dovoz sa kamionom na groblje i razastiranje između betonskih staza radi nivelisanja terena sa ručnim planiranjem zemlje,

- Redovno čišćenje i odvoz starog cvijeća i ostalog otpadnog materijala sa groblja,

Napominjemo, da je u 2024. godini otkupljena (od strane Opštine) parcela zemljišta za novi dio groblja na Barakovcu. KP „Komunalac“ ad je dobilo na tenderu ogrđivanje istog i uspješno ga realizovalo, a u međuvremenu smo i pripremili teren za nova grobna mjesta, tako da je ova nova parcela spremna za upotrebu.

3. Izgradnja i rad mrtvačnice na novom groblju „Barakovac“

U skladu sa članom 28. i 48. Zakona o grobljima i pogrebnoj djelatnosti (Sl. glasnik RS broj:31/13), bila je obaveza da se u roku od tri godine, od dana stupanja na snagu ovog zakona izgrade mrtvačnice na grobljima. Na novom groblju „Barakovac, u toku 2017. godine je izgrađena mrtvačnica, za potrebe čuvanja i sahrane posmrtnih ostataka umrlih. Opština Foča je izdala Rješenje i dala odobrenje za upotrebu objekta mrtvačnice. U toku 2024. godine, ova nova mrtvačnica je upotpunosti bila u funkciji i omogućila je lakše organizovanje sahrana na novom groblju, bez prolaza kolone kroz gradska naselja, a dala je i određene finansijske efekte za Preduzeće.

IX POSLOVI PRIKUPLJANJA I ODVOZA SMEĆA

Jedna od osnovni djelatnosti našeg Preduzeća je i redovno prikupljanje i odvoz smeća sa opštine Foča. Preduzeće je svakodnevno (uključujući i subote i nedjelje) prikupljalo i odvozilo smeće iz grada i prigradskih naselja, prema intezitetu i rasporedu koji je unaprijed utvrđen. Svaki dan najmanje tri kamiona i devet ljudi je radilo na ovim poslovima, a po potrebi se angažuje i više kamiona i ULT (sa dodatnim brojem ljudi) sa kojim se prikuplja kabasti otpad. Moramo naglasiti da nam je i dalje veliki problem ovaj kabasti otpad, jer građani vrlo često znaju da ga bace upravo kad mi očistimo smeće i bacaju ga kraj kontejnera umjesto da takav otpad prikupe i pozovu preduzeće da ga odveze. Ovako prikupljen otpad se odvozi na sanitarnu deponiju Rječica gdje se odlaže i presipa slojem zemlje za što se svakodnevno koristi dozer.

U ovom periodu smo redovno, pored gradskih naselja, odvozili i smeće iz Miljevine, Tjentišta, Broda, Dragočave i Jošanice, a u ljetnim mjesecima i sa kampa Bastasi i ostali kampova u Foči.

X OSTALI POSLOVI

Preduzeće se pored ostalog bavi i poslovima pogrebne djelatnosti. Ova djelatnost obuhvata sve poslove iz djelokruga sahrana, od prevoza mrtvaca, poslova vezanih za mrtvačnicu, iskopa grobnih mjesta i sahrana. Ovo je veoma odgovorna djelatnost Preduzeća, koja iziskuje odgovoran pristup i ne trpi kašnjenja i bilo koje nesporazume. Takođe i jedan dio ovih aktivnosti se odnosi i na čisto tržišno poslovanje u skladu sa zakonima tržišta, a odnosi se na rad dvije prodavnice pogrebne oprema i cvijeća koje su u vlasništvu Preduzeća i koje takođe uspješno posluju.

Preduzeće je naravno učestvovalo i na svim tenderima za koje posjeduje radnu snagu i odgovarajuća sredstva. Između ostalog učestvovali smo i na nekoliko tendera za izvođenje građevinskih i sličnih radova, proširenje i uređenje deponije, uređenje obala rijeka u gradu, rušenje stari objekata i uspješno ih

realizovalo. Rađeni su i drugi poslovi vezani za našu djelatnost u dogovoru sa nadležnim organima i po potrebi.

RADNA SNAGA

U 2024. godini prosječan broj zaposlenih radnika na osnovu stanja krajem mjeseca je iznosio 42 radnika na neodređeno vrijeme, a po potrebi se angažovalo dva do tri radnika na privremeno-povremene poslove.

Kvalifikaciona struktura stalno zaposlenih radnika prikazana je u sljedećoj tabeli:

MR.....	1 radnik
VSS.....	3 radnika
SSS.....	6 radnika
VK.....	4 radnika
KV.....	11 radnika
PK.....	8 radnika
NK.....	9 radnika

Prosječno obračunata neto zarada u periodu januar-decembar 2024.god. iznosila je 1.390,00 KM po radniku (uključujući i topli obrok i regres). Sa 31.12. 2024.godine nije bio isplaćen LD za decembar 2024. godine i topli obrok za decembar 2024.godine, u iznosu od 97.916,00 KM, koji su u međuvremenu uplaćeni. Plate radnika, kao i druga primanja radnika, se isplaćuju na vrijeme i za 2024 godinu je isplaćeno 12 bruto ličnih dohadaka i 12 toplih obroka i regresa.

U ovoj godinu su u penziju otišla 3 radnika, a primljeno je 4 nova radnika.

Porez na dodatnu vrijednost (PDV) nije uplaćen za decembar 2024 godine (jer se uplaćuje do 10 u narednom mjesecu) u iznosu od 20.022,00 KM.

U ovoj godini su isplaćene i sve mjesečne rate kredita, koje iznose 61.897,00 KM na godišnjem nivou .

U ovom momentu možemo reći da su za prošlu 2024. godinu isplaćene sve obaveze prema radnicima (plate, topli obrok, vozne karte kao i doprinosi po ovim obavezama).

-

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU
PREDUZEĆA

ZA PERIOD OD 01.01.2024-31.12.2024 GODINE

OSLOVNA AKTIVA

Poslovnu aktivu čine:
 -stalna imovina
 -obrtna imovina – tekuća imovina
 -aktivna vremenska razgraničenja

STRUKTURA STALNE IMOVINE

U strukturi ukupne aktive na dan 31.12.2024.godine stalna imovina iznosi 191.870,00 KM.

Strukturu stalne imovine čine:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2024</u>	<u>INDEX</u>
NEMATERIJALNA ULAGANJA	32.040	32.040	100
GRAĐEVINSKI OBJEKTI	126.725	122.145	96
OPREMA	53.570	37.350	70
ALAT I INVENTAR	-	-	-
SREDSTVA KULTURE	335	335	100
DUGOR. FIN. PLASMANI	-	-	-
I UKUPNO STALNA IMOVINA	212.670	191.870	90

STRUKTURA OBRTNE IMOVINE

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2024.</u>	<u>INDEX</u>
MATERIJAL	-	-	-
ROBA (po nab. cijen.)	15.001	6.616	44
POTRAŽIVANJA OD KUPACA	488.169	567.628	116
SUMNJIVA I SPORNA POTRAŽ.	120.488	120.488	100
DRUGA POTRAŽIVANJA	8.537	6.718	79
GOTOVINA	181.352	115.051	63
II UKUPNO OBRTNA IMOVINA	813.547	816.501	100
III AKTIVNA VREM. RAZGRANIČ.	21.874	13.731	63
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA (I+II+III)	1.048.091	1.022.102	98

Kod stavke oprema, u odnosu na prošlu godinu, imamo pad, a to je zbog obračuna amortizacije za 2024. godinu. Amortizacija za građevinske objekte se takođe računa, ali je stopa amortizacije niža nego za opremu.

Kod obrtnih imovina u ovoj godini imamo nešto manje stanje zaliha robe u prodavnicama po popisu, nego prošle godine.

Potraživanja od kupaca su imala blagi rast u odnosu na prošlu godinu, ali je to zanemarljivo u odnosu na ukupan prihod.

Naplativost usluga u prošloj godini bila je oko 93% od stanovništva i 95% od pravnih lica. Ukupna naplativost potraživanja u 2023. godini je iznosila 94,5 % i gotovo je nevjerovatna, ako se uzme u obzir ekonomska i svaka druga situacija. Moramo napomenuti da je ova naplativost iz godine u godinu bivala sve veća, što je posljedica veoma dobro organizovane naplatne i rada drugih službi u preduzeću.

Naglašavamo da je početkom 2015. godine zbog zastare (a ne donošenja odluke od strane Nadzornog odbora za otpisom) na sumnjiva i sporna potraživanja preknjiženo 169.644,00 KM, ali je u prethodnim godinama jedan dio ovih potraživanja otpisan i prebačen na troškove, pa je iznos ovih potraživanja za taj iznos umanjen u odnosu na tu godinu.

Druga potraživanja su imala procentualno veći pad, ali to nije nominalno veliki iznos, a odnose se na akontacije radnika.

Takođe imamo pad gotovine u donosu na prethodnu godinu.

Aktivna vremenska razgraničenja su takođe imala pad, a odnose se na smanjenje plaćenih kamata za dugoročni kredit koji je podignut u prethodnom periodu.

Ukupna poslovna aktiva je na kraju 2024. godine bila nešto manja nego u 2023. godini.

POSLOVNA PASIVA

Poslovnu pasivu čine:

-kapital

-obaveze

STRUKTURA KAPITALA

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2024.</u>	
INDEX			
OSNOVNI KAPITAL	478.357	478.357	100
OSTALI OSNOVNI KAPITAL	124.569	124.569	100
REVALORIZACIONE REZERVE	-	-	-
NERASPOREĐENI DOBITAK	-	-	-
RANIJIH GODINA	33.804	50.361	149
GUBITAK RANIJIH GODINA	-	-	-
GUBITAK TEKUĆE GODINE	-	-	-
DOBITAK TEKUĆE GODINE	16.557	12.441	75
UKUPNO KAPITAL	653.287	665.728	102

— U strukturi kapitala došlo je do rasta kapitala, što je posljedica poslovanja sa dobitkom u ovoj godini u iznosu od 12.441,00 KM.

U 2024. godini naše preduzeće je poslovalo sa dobitkom od 17.269,00 KM prije oporezivanja dobiti, odnosno sa neto dobitkom od 12.441,00 KM, poslije oporezivanja .

Na kraju je i ukupan kapital preduzeća imao rast u odnosu na prošlu godinu za 2 indeksna poena.

STRUKTURA OBAVEZA

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2024.</u>	<u>INDEX</u>
DOBAVLJAČI	27.290	33.194	122
KRATKOROČNI KREDITI	61.762	61.897	100
DUGOROČNI KREDITI	166.004	105.295	63
OBAVEZE ZA ZARADE I NAKNADE			
ZARADA	89.660	97.916	109
ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	-	-	-
OBAVEZA ZA PDV	14.977	20.022	134
DRUGE OBAVEZE	35.111	38.050	108
UKUPNO OBAVEZE	394.804	356.374	90

U 2024. godini je došlo do smanjenja ukupnih obaveza preduzeća u odnosu na 2023. godinu u iznosu od 38.430,00 KM, što je dobar pokazatelj ukupnog pozitivnog poslovanja preduzeća u ovoj godini.

U ovoj godini su povećane obaveze prema dobavljačima, u odnosu na prethodnu godinu, ali u nominalnom iznosu to nije velik iznos.

Dugoročni krediti su imali značajan pad, jer su redovno isplaćivane rate kredita u prošloj godini.

Obaveze za zarade i naknade zarada, u odnosu na prošlu godinu, su imale značajan rast u nominalnom iznosu, što je posljedica povećanja plata u ovoj godini.

Stavka obaveza za PDV je nešto veća, ali to je zakonska obaveza i zavisi od ukupno fakturisanih usluga. Preduzeće je izmirilo sve obaveze, a ostali smo dužni samo obavezu za decembar 2024 godine, a ona se po zakonu izmiruju tek u januaru 2025. godine.

Druge obaveze su nešto veće, nego u prethodnoj godini. Ostale su obaveze koje su tekuće i za koje se plaća u narednom mjesecu i to ugovoru za obavljanje povremeno privremenih poslova, porezi i doprinosi na ugovore o privremeno povremenim poslovima, obaveze po osnovu kamata i troškova postupka po rješenjima prinudne naplate od Poreske uprave ove godine nije bilo, jer smo sve obaveze poreskoj upravi izmirivali u zakonskim rokovima, obaveze za porez na dobit, primljeni avansi (rezervacije i unaprijed plaćene izrade grobnica), obaveze za kredite radnika, neizmirene bruto obaveze prema članovima Nadzornog odbora, te razne članarine komorama, dugovi radnika prema poreskoj upravi, obaveze prema šumama, obaveze za vode, naknade i sl..

Ukupne obaveze preduzeća na kraju godine su manje nego u prethodnoj godini za 38.430,00 KM, što je svakako vrlo pozitivno za dalje

poslovanje preduzeća i sigurno jedan od važnih parametara dobrog poslovanja.

BILANS USPJEHA

Ukupan prihod za period januar-decembar 2024. god. je iznosio 1.480.093,00 KM i sastoji se od sledećih stavki:

	<u>2023.god.</u>	<u>2024.god.</u>	<u>INDEX</u>
I POSLOVNI PRIHODI	1.283.192	1.478.091	115
1.Prihodi od prodaje robe (maloprodaja, veleprodaja)	93.770	121.338	129
2.Prihodi od izvrš. usluga (odvoz smeća čišćenje ulica. i ost.građ. radovi)	859.430	986.621	115
3.Prihod od pijace	13.397	13.829	103
4.Prihod od pogrebnih usluga (rezervacije, održav., prevoz, iskop, ulaz)	84.437	96.437	114
5. Prihod od izrade grobnica	83.553	84.212	101
6.Prihod od usluga transp. sredstava	83.620	111.212	133
7. Prihod od mrtvačnice	28.871	31.664	110
8.Prihod od premija, subvencija i dotac. (naknade za bolovanje i od biroa za zap.)	15.504	9.650	62
9. Prihodi od ugovorenih usluga –tenderi (zelene površine, reparacija tezgi i kontejnera, nastrešnice, deponija)	17.228	17.496	102
10.Drugi poslovni prihodi	3.382	5.632	167
II FINANSIJSKI PRIHODI	-	-	-
1,Prihodi od kamata	-	-	-
III OSTALI PRIHODI	3.380	2.002	59
(prihodi od smanjenja obaveza, takse)			
UKUPAN PRIHOD (I+II+III)	1.286.572	1.480.093	115

Ukupan prihod u 2024 godini je bio veći u odnosu na 2023. godinu.

U 2024.godini prihodi od prodaje robe (prodavnice) je bio veći nego prethodne godine, iako su cijene ostale iste, što znači da je prodato više robe.

Prihodi od izvršenih usluga odvoza smeća i čišćenja ulica, su imali rast, a najvećim dijelom zbog povećanja obima i inteziteta čišćenja ulica i zelenih površina, takođe je došlo i do povećanja cijena ovih usluga čišćenja ulica, prema Opštini.

Prihodi od pogrebnih usluga su imali rast od 14%, najvećim dijelom je to posljedica većeg broja sahrana, u odnosu na prethodnu godinu.

Prihod od usluga transportnih sredstava je imao značajan rast, usljed povećanja aktivnosti transportnih sredstava za potrebe Opštine, ali i privatnih lica.

Prihodi od mrtvačnice su novi prihodi, koji su počeli da se stvaraju tek od prije nekoliko godina, izgradnjom mrtvačnice na groblju Barakovac, tako da je ovo značajno povećanje prihoda od ove djelatnosti.

Prihodi od premija, subvencija i slično su imale značajan pad, a najveći dio se odnosi na refundaciju bolovanja i od biro za zapošljavanje.

Treba napomenuti da je naplativost usluga odvoza smeća od stanovništva bila dosta dobra, a naplativost usluga od pravnih lica je bila još bolja.

Učinjeni su značajni naponi na podizanju ove naplativosti, počevši od naših opomena, advokatskih opomena, tužbi i drugih vrsta pritisaka. I dalje je problem što ova obaveza zastarjeva za jednu godinu, pa je veoma mali iznos za koji možete tužiti građanina, jer građani obično plate 7-8 mjeseci, a ostanu dužni ostalo, pa ih gotovo nemate zašto tužiti.

Ukupan rast prihoda u 2024. godini u odnosu na prethodnu godinu je bio 193.521,00 KM.

RASHODI

U periodu januar-decembar 2024 godine utvrđeni rashodi su iznosili 1.462.824,00 KM, a po pozicijama su izgledali ovako:

	<u>2023god.</u>	<u>2024god.</u>	<u>INDEX</u>
<u>I POSLOVNI RASHODI</u>	<u>1.213.209</u>	<u>1.420.744</u>	<u>117</u>
-Nabav. vrijed. prodane robe	55.152	70.736	128
-Troškovi mater. za izradu i ost.	48.825	60.474	124
-Troškovi goriva i energije	83.303	80.747	97
-Troškovi zarada nak. zarada	857.965	1.074.801	125
-Trošk. ostalih bruto lič. rashoda (k-to 524 do 529)	58.854	31.564	54
-Troškovi proizvodnih usluga (k-to 530, 531, 532, 533, 535, 539)	48.271	47.589	99
-Troškovi amortizacije	30.046	21.969	73
-Troškovi poreza	5.190	5.479	106
-Troškovi doprinosa	-	-	
-Nematerijalni troškovi (neproizvodne usluge, revizija, održavanje softvera, troškovi pl. p rometa, reprezen., člana- rine, provizije i sl.	25.603	27.385	107
<u>II FINANSIJSKI RASHODI</u>	<u>11.598</u>	<u>8.145</u>	<u>70</u>
<u>III OSTALI RASHODI</u>	<u>38.608</u>	<u>33.935</u>	<u>88</u>
<u>UKUPNI RASHODI</u> <u>(I+II+III)</u>	<u>1.263.415</u>	<u>1.462.824</u>	<u>116</u>

Ukupni rashodi, kao i ukupni prihodi, u ovoj godini su veći nego u prethodnoj godini s tim da su rashodi rasli za 16 indeksnih poena a prihodi za 15 indeksnih poena, pa je i dobitak manji nego u prethodnoj godini.

Nabavna vrijednost prodane robe je imala rast, kao što je i prihod od ove djelatnosti imao sličan rast.

Troškovi materijala za izradu su imali rast, u odnosu na prošlu godinu, ali ne velike nominalne vrijednosti, a najvećim dijelom je posljedica povećanja cijena materijala u ovoj godini, a jednim dijelom i posljedica dodatnih radova na groblju.

Troškovi goriva i energije su imali pad, a najvećim dijelom je to posljedica smanjenja cijene goriva.

Troškovi zarada i naknada zarada su imali takođe rast, jer su primanja radnika povećana za taj procenat, a najvećim dijelom je posljedica povećanja minimalca u ovoj godini.

Troškovi ostalih bruto ličnih rashoda su imali značajan pad, a najvećim dijelom se odnose na isplatu pomoći svim radnicima na kraju godine.

Stavka nematerijalni troškova je imala rast troškova, a odnosi se na povećanje troškova održavanja softvera, kao i nešto veći troškovi revizije, platnog prometa i sl.

Finansijski rashodi su imali pad, a nastali su zbog smanjenja kamata po redovnim anuitetima na kredit u toku ove godine.

Ostali rashodi su nešto veći u odnosu na prethodnu godinu, a najvećim dijelom ih čini otpis zastarjelih potraživanja u 2024. godini, koji je iznosio 30.658,00 KM, a odnosi se na otpis poraživanja od građana, koji izmirivanjem potraživanja za zadnju godinu stiču zakonsku mogućnost da im se ostatak duga mora otpisati, jer je zastara ovih potraživanja za domaćinstva godina dana.

Dakle, ukupni rashodi su rasli za 16 indeksni poena, u odnosu na prošlu godinu, dok su ukupni prihodi rasli za 15 indeksni poena, za isti period, što je rezultiralo ukupnim pozitivnim rezultatom poslovanja za 2024 godinu u iznosu od 17.269,00 KM, prije oporezivanja.

REZULTAT POSLOVANJA

U periodu januar-decembar 2024. god. KP «Komunalac» a.d. Foča ostvarilo je dobitak prije oporezivanja u iznosu od 17.269,00 KM, odnosno neto dobitak od 12.441,00 KM.

Rezultat poslovanja preduzeća je razlika prihoda i rashoda u okviru posebnih podbilansa prihoda i rashoda.

BRUTO REZULTAT POSLOVANJA

	<u>DOBITAK</u>	<u>GUBITAK</u>
-Poslovni prihodi i rashodi	57.347	-
-Finansijski prihodi i rashodi	-	8.145
-Ostali prihodi i rashodi	-	31.933
UKUPNO	57.347	40.078

-Ukupni bruto dobitak	57.347
-Ukupni bruto gubitak.....	40.078
DOBITAK:	17.269
Porez na dobit.....	4.828
NETO DOBITAK.....	12.441

	<u>2023.GOD.</u>	<u>2024.GOD.</u>
-Gubitak	-	-
-Dobitak	16.557	12.441

Dakle, u periodu januar-decembar 2024. godine ostvaren je neto dobitak u poslovanju u iznosu od 12.441,00 KM.

Vidljivo je da su prihodi bili veći nego u predhodnoj godini, ali su i rashodi imali rast.

Odnos poslovnih prihoda i rashoda je bio pozitivan, pa je preduzeće poslovalo sa poslovnim dobitkom od 57.347,00 KM.

Međutim, na ukupno poslovanje veliki uticaj je imao otpis zastarjelih potraživanja od stanovništva, što je najvećim dijelom posljedica otpisa zastarjelih i nenaplativih potraživanja od stanovništva. Naplativost ovih usluga, u 2024. godini, je oko 93%, ostali dio se najvećim dijelom odnosi na socijalne slučajeve i dio stanovništva koji nema nikakva primanja, pa ako ih i tužite nemate odakle naplatiti.

Moramo naglasiti da je ovo izuzetno dobar rezultat poslovanja komunalnog preduzeća, uzimajući u obzir da je veliki broj komunalnih preduzeća u okruženju u vrlo lošem stanju, neki i u stečaju ili u blokadama računa i neizmirenim obavezama.

Rezultat je ovo zalaganja svih radnika preduzeća, ali i vođenja računa o svakom rashodu preduzeća, kao i vođenju odgovorne politike zapošljavanja u preduzeću.

I pored dosta poteškoća u poslovanju preduzeća, zastarjele mehanizacije, nešto slabije naplativosti od stanovništva, sve manje privrednih subjekata koji egzistiraju, preduzeće je uspjelo da ispuni svoju osnovnu zadaću, a to je da redovno čisti i uredno održava grad, a da istovremeno izmiruje sve svoje obaveze i ima pozitivan rezultat poslovanja.

RIZICI POSLOVANJA I DALJI RAZVOJ PREDUZEĆA

KP „Komunalac“ a.d. Foča, je veoma stabilno preduzeće, kako u finansijskom, tako i u organizacionom pa i materijalnom smislu.

KP „Komunalac“ a.d. Foča, već duži niz godina posluje pozitivno, sa izmirenjem svih obaveza, kako u pogledu poslova koje obavlja tako i u pogledu finansijske obaveze za radnike ali i obaveza za dobavljače i obaveza prema fondovima i PDV.

Što se tiče rizika poslovanja preduzeća, treba naglasiti da preduzeće egzistira u teškom privrednom ambijentu u kojem se nalazi privreda a i stanovništvo ovog grada. Stalno se smanjuje broj privrednih subjekata za koje vršimo usluge, sve je slabija platežna moć stanovništva i iz godine u godinu je sve teže poslovati.

Preduzeće kuburi sa zastarjelim mehanizacijom i stalnim kvarovima na istoj, što iziskuje dodatna finansijska sredstva. U toku je nabavka polovnog kamiona smećare uz finansijsko sufinansiranje Opštine i djelom od sredstava Fonda za zaštitu okoline RS. Takođe je početkom godine Opština nabavila i polovan dozer za razgrtanje deponije. Potrebno bi bilo, zbog udaljenosti lokacije nove deponije, nabaviti još jedan veći kamion kiper i Skip.

Takođe, je vrlo važno da se što prije osposobi nova lokacija za deponovanje smeća, čije aktivnosti su u toku, jer je postojeća lokacija popunjena, i samo se uz maksimalno zalaganje radnika preduzeća, na razgrtanju i presipanju zemljom te lokacije, još nekako odlaže smeće na postojećoj deponiji, čiji je rok za bezbjednu upotrebu istekao.

U toku ove godine, je otkupljena nova lokacija za gradsko groblje, i ove aktivnosti su u toku, jer je postojeća lokacija gotovo popunjena. Komunalac je u ovoj godini dobio na tenderu ograđivanje novog groblja i uspješno realizovao ovaj posao. Takođe su u pripremi teren i staze za početak sahranjivanja na ovoj lokaciji.

Potrebno bi bilo da se što prije nabavi određena količina kontejnera, jer je dosta istih u vrlo lošem stanju, pa pored toga što ostavljaju lošu sliku u pojedinim dijelovima grada, zadaju ogromne probleme radnicima preduzeća, jer ih je gotovo nemoguće privlačiti do mjesta sa kojih je moguće vršiti utovar smeća u kamione.

Početkom ove 2025. godine smo dobili povećanje cijena odvoza smeća, što će značajno finansijski ojačati preduzeće i omogućiti stabilno poslovanje.

Iz svega prethodno se vidi da preduzeća posluje veoma stabilno, da redovno izvršava svoje obaveze iz oblasti za koje je i predviđeno i da uredno izmiruje sve svoje obaveze.

Finansijski preduzeće u dužem periodu posluje pozitivno, svake godine preduzeće iskazuje dobit, sve obaveze preduzeća se uredno izmiruju i svake godine obaveze preduzeća su značajno manje nego prethodne godine, a istovremeno i stanje novčani sredstava se stalno povećava.

Dakle, pored dosta poteškoća u poslovanju preduzeća, i dalje dosta zastarjele mehanizacije, nešto slabije naplativosti od stanovništva, sve manje privrednih subjekata koji egzistiraju, preduzeće će nastaviti da uspješno obavlja svoju osnovnu zadaću i da redovno čisti i održava grad urednim.

Ipak, pored svega nabrojanog, nadamo se, a mislimo i da imamo osnovne pretpostavke, da preduzeće i dalje uspješno posluje i obavlja svoju funkciju zbog koje je i osnovano.

D I R E K T O R :
Miladin Čalasan dipl pravnik